

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 3935	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Kvartsundersøkelser Salten 22 - 24/7 - 1965. Rapport fra reise til Mårnes				
Forfatter Ornes, John		Dato 24.07 1965	Bedrift	
Kommune Gildeskål	Fylke Nordland	Bergdistrikt Nordlandske	1: 50 000 kartblad 19292	1: 250 000 kartblad
Fagområde Historisk Befaring	Dokument type		Forekomster Mårnes	
Råstofftype Industrimineral	Emneord Kvarts			
Sammendrag				

KVARTSUNDERSØKELSE SALTEN

22.7.65 - 24.7.65

Rapport fra reise til Mårnes.

1. En kort historisk oversikt som gjelder utviklingen ved Mårnes Kvartsittforekomst (tidligere kalt STIAN kvartsittforek.), er oppsatt, (se vedlegg 1).
2. Karl Fredriksen m. fl. er valgt til tillitsmenn for grunneiere av gården Mårnes, gnr. 73 i Gildeskår herred. Herr Fredriksens oppgave har vært å søke interesse for de kvartsittforekomster som ligger innen gårdens utmark. Utmarken er felles eie for alle de brukere som har bruksrett (se vedlegg 2). En forhandling om håndgivelseskontrakt vil måtte gå gjennom herr Fredriksen da han representerer alle grunneiere utad, men der foreligger ingen fullmakt for herr Fredriksen utover dette. Et forslag til håndgivelseskontrakt vil således kunne meddeles grunneiere gjennom herr Fredriksen, hvorpå han vil sammenkalle til grunneiermøte og forslaget vil bli diskutert av grunneierne. Det vil da enten bli godkjent i den form det er fremsatt eller som et revidert forslag etter at bl.a. grunneierne har kontaktet sine juridiske og sakkyndige folk.
3. Grensen for gården Mårnes gnr. 73 er skissert på rektangelkart og vedlegges (se vedlegg 3). Gårdens felles utmark er avmerket. Høle det undersøkte kvartsittområdet, NGU's rapport undertegnet av John. Førden 11. feb. 1961, og sonens videre utstrekning til en høyde av 300 - 400 m.o.h. ligger i denne utmark. De høyere partier av sonen opptil 994 m.o.h. danner det høydedrag som er grenseskille mellom gårdene Ravik, Dalan og Vaag og er ikke nøyere spesifisert på kartet.
4. Knakk-prøver for termisk stabilitetsprøving er 23.7. slått ut langs profiler på blokk III, VI og V som vist på detaljkart (se vedlegg 4) og samme dato ekspedert for adressen: Elektrokemisk A/S, Fiskes Verk, Kristiansand S. Nummerering av prøvene er henholdsvis:

 Blokk III, 1, Blokk III, 2, osv., 15 prøver, vekt: 16 kg.
 Blokk IV, 1, Blokk IV, 2, osv., 15 prøver, vekt 15 kg.
 Blokk V, 1, Blokk V, 2, osv., 15 prøver, vekt 18 kg.
5. Befaring av mulige kaisteder, 23.7.65, (se vedlegg 3).

STIAN, denne kaimulighet ligger sett ut for forekomsten, på det sted hvor A/S Norwegian Tale tidligere hadde sin brygge. Området ligger i utmark til Gården Mårnes.

Fordeler: Fast fjell i fjæra. Anslagsvis 10 m ut til stort dyp (6-7 m). Når beliggenhet til forekomsten.

Bakdelar: Ligger noe åpent til for vær og vind fra nord, men det sies av folk der ute at det er sørvesten som er det verste været og for denne ligger stedet i ly.

RORSMÅLSVÅGEN; Denne kaimulighet ligger rett vest for gården Mårnes. For å nå stedet må ca. 2 km vei bygges over småkupert terreng på strekningen Mårnes - Rorsmålsvågen, samt 3 km vei på strekningen Stian - Mårnes benyttes. Området ligger i utmark til gården Mårnes.

Fordeler: Fast fjell i fjæra. Anslagsvis 5 - 8 m ut til stort dyp (6-7 m). Ligger godt i ly for vær og vind.

Bakdelar: Lang avstand til forekomsten (5-6 km). Liten plass i vågen (kanakje?). Grunner i innseilingspassasjen, men et åpent spørsmål hvor dypt det er til disse.

RAVIKEN, VESTRE STRANDLINJE, denne kaimulighet ligger øst for forekomsten, ca. 2 km, med veiforbindelse. Området ligger innenfor gården Ravik's grenser og en oversikt over eierforhold er skissert i vedlegg 5. Området er tidligere meget godt undersøkt, m.bl.n. et kart i forbindelse med den prosjektering som ble utført i tidsrommet 1960 - 1962 for bygging av en ferrocilisiums-fabrikk på stedet.

Fordeler: Godt i ly for vær og vind. Ganske nært forekomst.

Bakdelar: 30 - 50 m ut til marbakken. Store løsavleiringer.

Lange et antydte profil er det tidligere foretatt dybdomålinger.

RAVIKEN, ØSTRE STRANDLINJE; denne kaimulighet ligger øst for forekomsten ca. 4 km med veiforbindelse. Området tilhører gården Sæter, eier Ragnvald Håkensen.

Fordeler: Fast fjell i fjæra. God dybde.

Bakdelar: Lang avstand til forekomst. Ligger åpent til for vær og vind.

Alle de befarte områder har gode muligheter for utsprenkning av siloer i fjell.

Som konklusjon på kaispørsmål, mener jeg alternativet STIAN bør utredes da det i alle fall har en gunstig beliggenhet, nemlig midt i forekomsten. Det store spørsmål er hvor stor sjøgangen kan bli på stedet. Alternativ 2 bør bli RAVIKEN, VESTRE STRANDLINJE.

Fauske, den 24.7.1965.

John Ornes
(sign)

VEDLEGG 1.

MÅRNES KVARTSITTFOREKOMST.

Historisk oversikt nedtegnet etter samtale med herr Karl Fredriksen.

Drytingsrettigheter til Mårnes (tidligere kalt STIAN Kvartsittforekomst). Beliggenhet gården Mårnes på Sandhornøy i Gildeskål herred i Nordland Fylke. Eides i sin tid av A/S Norwegian Tale ved skipsreder Jakob Kjæde, likesåvis som en del andre mindre kvartsittforekomster i Gildeskål eides av ham. Våren 1950 ble det av A/S Norwegian Tale siste gang brutt ut kvarts.

Etter 1950 ble det i kommunen dannet et tiltaksråd for utnyttelse av kvartsittforekomster i kommunen. Dette rådet ble bemidlet bl. a. gjennom Nord-Norges utbyggningsfond og gjennom kommunen. Rådets første oppgave ble å ta kontakt med A/S Norwegian Tale (ing. Kjæde, sønn til skipsrederen) for å få frilagt de rettigheter som de enda satt inne med. Senere gjorde tiltaksrådet henvendelser til en del selskaper, hvorav bl.a. A/S Norsk Hydro nevnes. Tiltaksrådet fikk det inntrykk at A/S Norsk Hydro var interessert i kvartsitten og man trodde det ville bli reist en ferrosiliciumfabrikk i kommunen. Til en slik virksomhet trengtes elektrisk kraft, og A/S Norsk Hydro ble gitt tillatelse til å bygge ut vassdrag i indre Gildeskål. Det viste seg senere at A/S Norsk Hydro var mer interessert i kraften enn i kvartsittforekomsten.

Tiltaksrådets arbeider må karakteriseres som resultatløs. Som en følge av det kom brukere av gar. 75 med bruksrett i felles utmark (se vedlegg 2) (det vil si eierne av Mårnes kvartsittforekomst) til å handle på egen hånd. I grunneiermøte (muligens i 1963) ble Karl Fredriksen m.fl. da valgt til tillitsmenn. Herr Karl Fredriksen har så på vegne av de refererte brukere (se vedlegg 2) gjort henvendelser til flere selskaper, bl.a. til Elektrokemisk A/S, i brev av 21. februar 1964.

Mårnesstranda, den 23.7.1965.

John Ornes
(sign)

FORTEGNELSE OVER EIERE PÅ GÅRD NR. 43

I GILDESKÅL HERRED ~~SOM HADDE HADDE~~ MED BRUKSRETT I~~HERRED~~ FELLES UTMARK, HVOR MARNES
(PÅ STEDET KALT STIAN) KVARTSITTFØRE

KOMST LIGGER:

Fortegnelsen er tatt fra sitat: "UTSKRIFT av
rettssak nr. 39 for SALTEN jordskifte-sak for
så vidt angår brukseiering av felles lake-
ferke under gården MARNES gnr. 43 i GILDESKÅL.
Påbegynt den 3 mai 1965, sluttet den 6. mai 1965.

1.	AUBERT EILERTSEN	eier av lnr.	1 og 65
2.	ERLING JENSEN	" " "	2 " 71
3.	HÆLGE KASPERSEN	" " "	3, 59 og 64
4.	OSKAR JØRGENSEN	" " "	" " "
5.	MAGNHILD DITLEFSEN	" " "	7 og 12
6.	EILIF JOHNSEN	" " "	11
7.	JØRGEN AASMUR	" " "	12
8.	JOHAN FILDRIKSEN	" " "	13
9.	AAGOT EILERTSEN	" " "	14
10.	KARL FREDRIKSEN	" " "	16
11.	HÅKON LARSEN	" " "	22
12.	HILMAR A. LARSEN	" " "	24
13.	JOHAN HANSEN	" " "	25
14.	OLAF A. EDVARDSEN	" " "	27
15.	HÅKON HUSTAD	" " "	32 og 47
16.	OSVALD EDVARDSEN	" " "	34
17.	HAGBART JOHNSEN	" " "	36
18.	HÅKON LIENG	" " "	37
19.	INGOLF EDVARDSEN	" " "	43
20.	HOLGER KASPERSEN	" " "	50
21.	ALFRED H. JOHNSEN	" " "	53
22.	ROLF FAGERMO	" " "	57
23.	ALFRED KASPERSEN	" " "	58
24.	HARTVIK KASPERSEN	" " "	61
25.	JOHANNES KASPERSEN	" " "	61
26.	HILMAR MAARNES	" " "	67
27.	EDVARD O. HANSEN	" " "	4 og 23
28.	OTHELIVS MAARNES	" " "	6
29.	LAURITS HANSEN	" " "	7
30.	HANS HAMME	" " "	8
31.	SOFIE KASPERSEN	" " "	10
32.	INGVALD EILERTSEN	" " "	13
33.	HERLOV LARSEN og	" " "	" " "
34.	KARL ARSEN	" " "	14
35.	TRYGVE NYHEIM	" " "	15
36.	ÅGOT JØRGENSEN	" " "	16, 21 og 22

VEDTEGG 2 (1-1011)

37	SIGFRED ANDREASSEN	17
38	HANS EDVARDSEN	26
39	TOBIAS HANSEN	33
40	BJARNE LARSEN	39 00 16
41	THOMAS LYGSTAL	41
42	OIVIND KASPERSEN	42 39 49
43	ALF EILERTSEN	44
44	MAGNUS ANDREASSEN	45
45	ARNE EMIL EILERTSEN	46
46	ALFRED HAARNES	48
47	SVERKE ROSTAD	51 04 72
48	PAUL FAGERMO	52
49	RAGNAR LARSEN	54
50	EDGAR HANSEN	70

Härneshus 22/2-65

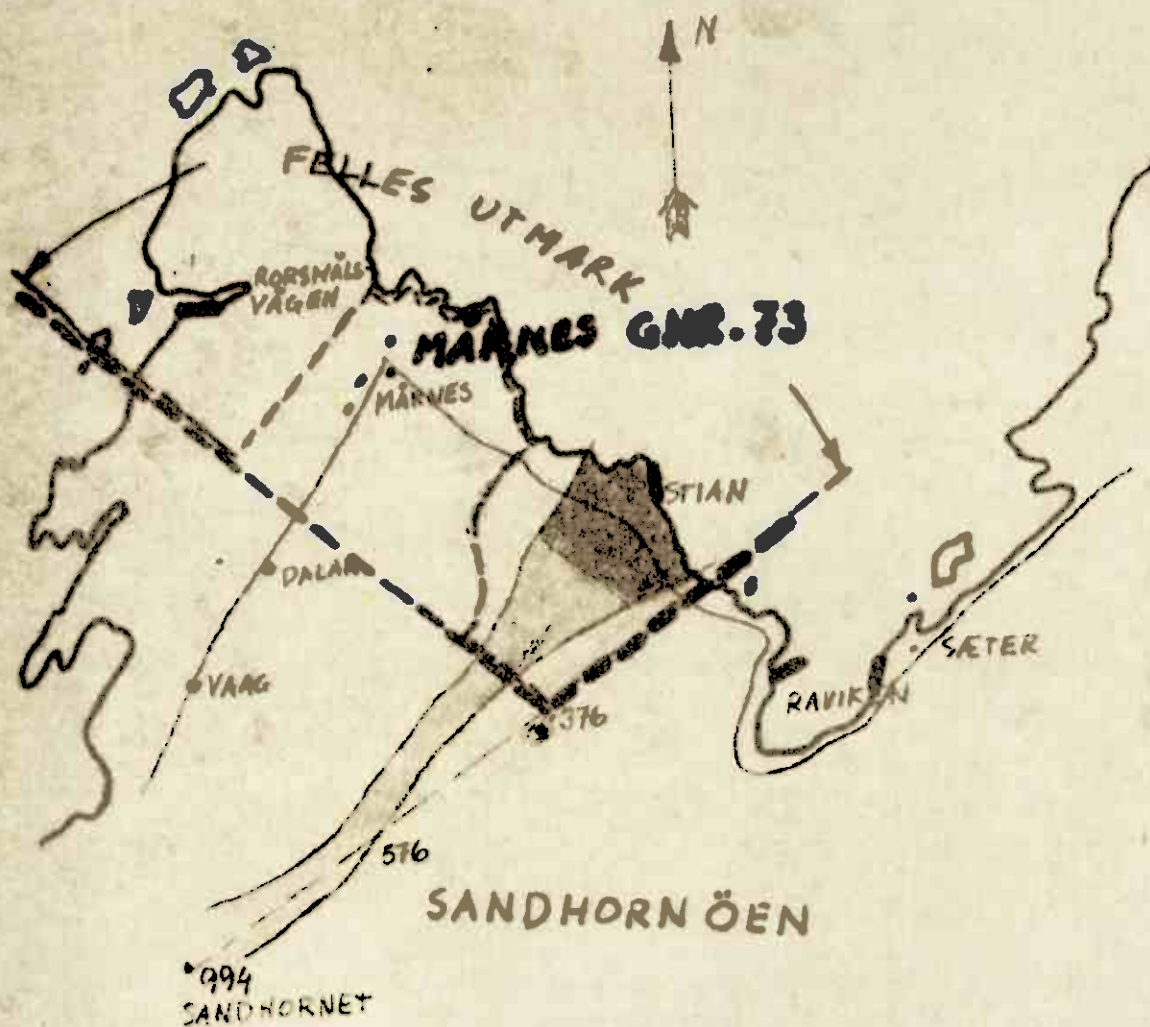
John Ormås

MARNES KVARTSITT-FÖREKOMST

1. GRÖNNBIEERFÖRHOLD
2. KAIMULIGHETER
3. VEIER

NORD-
ARNÖEN

M = 1:50 000

- KVARTSITT
- KAIMULIGHETER
- VEIER

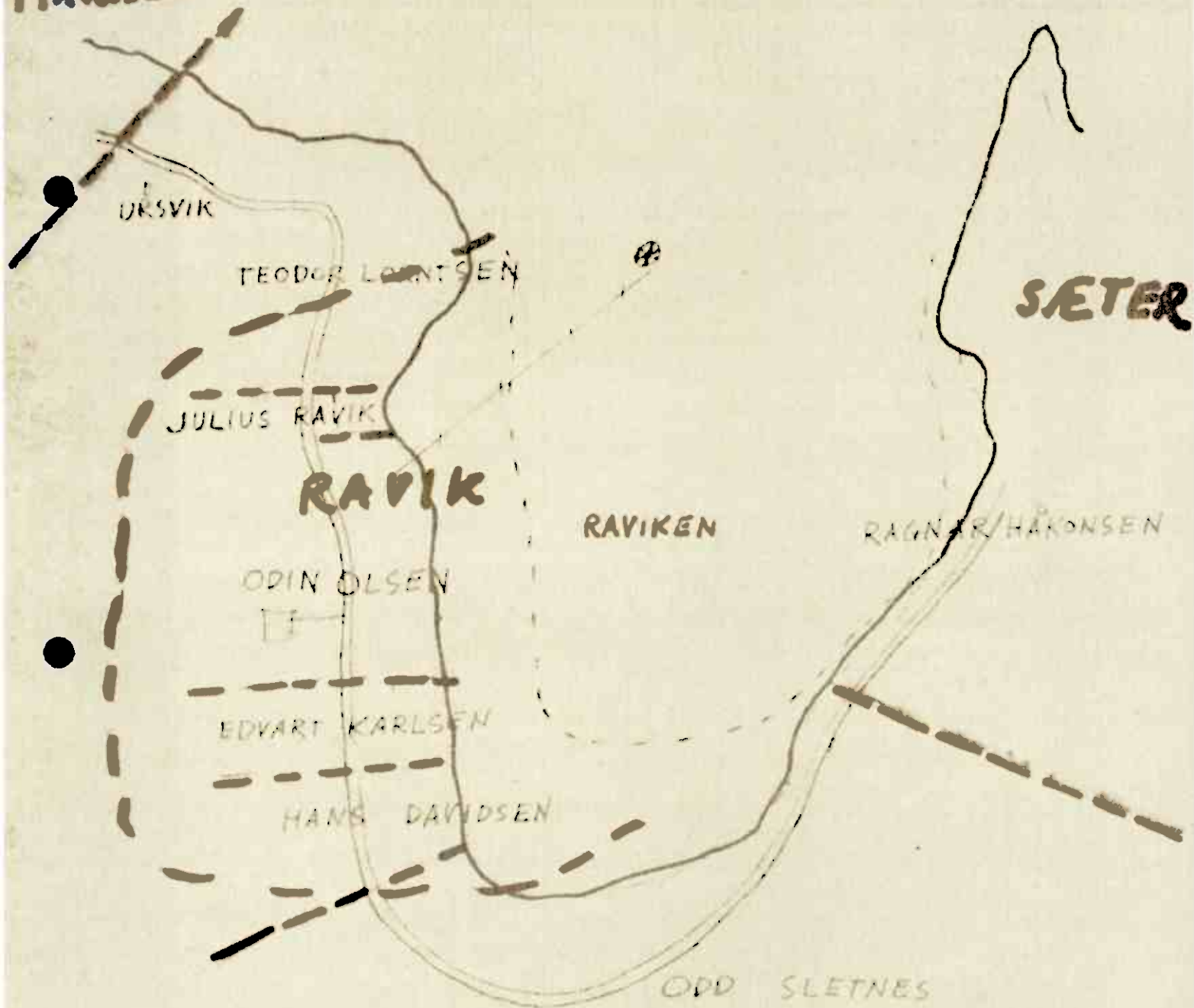
24/7/65 John Ormø

RAVIKEN (FRIHÅNDESSKISSE)

1. GRUNNEIER FORHOLD - - -
2. VEIER
3. MARBAKKE - - -
- ⊗ TIDLIGERE UTFØRT DYBDENÅLING LANGS
DETTE PROFIL (ca.)

Ca. : M 2 1:5000

MARNES

- - - - - OMRÅDE SOM DEKKES AV TIDLIGERE (1962-1967)
OPPMÅLT OG TEIGNET KART

24/7-65 John Ormoe

MÄRNES :

Kontaktmann : Karl Fredrik SCH
MÄRNESSTRAND
Gildeskål

Telf.: våg i Gildeskål nr. 10.

Basis for målingen: Dbh. 4 og linjen Dbh 4 - Dbh 5.
evt. polygonpunkter fra første
kartleggingen.

Oppdrag:
Innmåling av diamantborihull
Justering av kartet med skienter,
sprekker mm.
Legge inn den gamle kaia med
bruddet (nord)
Legge inn bruddet (syd) ved
veien
Legge inn hustomten.
Legge inn overdekning av betydning.

Adkomst

Tog til Brønnøysund.
Ferje til Hørsnes (Sund) går
tidlig om morgenen (kl. 0700?)
og om ettermiddagen.
På dia korresponderer bus med
ferjen, ellers drøsje!

4. juli 1966. Wtf.